

4. Shehzad A, Masud A, Fatima T, Khan FM, Rehman S, Effendi MH, Suwanti LT, Khan I, Tyasningsih W, Faisal S, Abadeen ZU, Bibi S Seroprevalence of *Toxoplasma gondii* and associated alterations in hematology and serum biochemistry of one-humped camels (*Camelus dromedarius*) in Pakistan, *Veterinary World*, 15(1): 110-118.

5. Atmaca H.T, Gazyagcı A.N, Canpolat S, Kul O. Hepatic stellate cells increase in *Toxoplasma gondii* infection in mice. *Parasit. Vectors*, 2013. 6(1). P.1–6.

УДК 636.8.09: 616.37-002

ДІАГНОСТИКА ТА КОМПЛЕКСНА ТЕРАПІЯ ЗА ПАНКРЕАТИТУ У КОТІВ

Кушнір В.Ю., к. вет. н., асистент

Одеський державний аграрний університет

Вступ. Останнім часом в структурі патологій дрібних домашніх тварин все більше місце займають хвороби підшлункової залози, які характеризуються порушенням її як зовнішньо-, так і внутрішньосекреторної функцій. Це, передусім, панкреатити – гострого та хронічного перебігу [1-3]. У котів хвороби підшлункової залози важко розпізнати через значну невизначеність їх клінічних проявів та недостатню кількість діагностичних методів. Однак, субклінічне хронічне запалення протоків підшлункової залози нерідко виявляють під час розтину в старих котів [3-5].

На сьогоднішній день існує значна кількість методів лікування панкреатиту у котів. Але вони не завжди є ефективними. Тому **метою наукових досліджень** було шляхом експериментальних досліджень встановити найбільш ефективний метод лікування котів, хворих на панкреатит.

Матеріали і методи досліджень. Матеріалом для дослідження були 20 котів, хворих на панкреатит. Для лікування котів було поділено на дві групи по 10 котів у кожній. Тваринам першої групи для лікування застосували розчин Рінгера-Локка у дозі 15-30 мл внутрішньовенно (крапельно) 1 раз на добу; спазмолітин 6,5 мг/кг перорально 1 раз на добу; комбікел в дозі 1 мл на 10 кг маси тіла тварини 1 раз на три доби; церукал в дозі 0,1 мл/кг 1 раз на добу; ветозал підшкірно в дозі 1 мл на 10 кг маси тіла. Тваринам другої групи було додатково застосовано препарат момордіка композитум по 0,5-1 мл 3 рази на тиждень до одужання.

Момордіка композитум – комплексний антигомтоксичний препарат. 2.2 мл розчину містять: *Momordica balsamina* D6 - 22.0 мкл, *Jodum* D8 - 22.0 мкл, *Podophyllum peltatum* D6 - 22.0 мкл, *Mercurius solubilis* Hahnemanni D8 - 22.0 мкл,

Ceanothus americanus D6 - 22.0 мкл, Carbo vegetabilis D10 - 22.0 мкл, Lycopodium clavatum D6 - 22.0 мкл, Lachesis muta D10 - 22.0 мкл, Mandragora e radice siccato D8 - 22.0 мкл, Argentum nitricum D12 - 22.0 мкл, Veratrum album D4 - 22.0 мкл.

Результати досліджень. В результаті досліджень було встановлено, що комплексна терапія з використанням препарату момордіка композитум виявилася ефективнішою. При лікуванні за цією схемою спостерігається більша кількість тварин, що одужали та відсутні летальні наслідки (таблиця 1).

Таблиця 1. Результати комплексної терапії.

Група	Кількість тварин (n)	Тривалість лікування (діб)	Результати лікування		
			Одужало тварин	Хвороба набула хронічного перебігу	Загинули
I	10	50-55	5 (50%)	4 (40%)	1 (10%)
II	10	40-48	7 (70%)	3 (30%)	-

Таблиця 2. Динаміка морфологічних показників крові та вмісту гемоглобіну (M+m)

Показник	I група (n=10)			II група (n=10)		
	1 доба	30 доба	60 доба	1 доба	30 доба	60 доба
Кількість лейкоцитів, Г/л	32,7 +0,55 [◇]	29,22 +0,33**	21,64 +0,45**	34,33 +0,77*	21,22 +0,44**	17,12 +0,59***
Кількість еритроцитів, Т/л	3,3 +0,55*	5,5 +0,57**	6,1 +0,66**	3,1 +0,45	6,2 +0,37	8,2 +0,31***
Вміст гемоглобіну, г/л	78,3 +0,33*	89,1 +0,44**	101,5 +0,22**	76,5 +0,66***	102,4 +0,39**	122,4 +0,45***
ШОЕ, мм/год	6+0,1 [◇]	5+0,2**	3+0,4**	7+0,6***	6+0,3**	2+0,3**

Примітки: [◇] – $p < 0,1$; * – $p < 0,05$; ** – $p < 0,01$; *** – $p < 0,001$ порівняно з клінічно здоровими котами

За результатами лабораторних досліджень було встановлено наявність анемічного синдрому, деяке збільшення кількості лейкоцитів та ШОЕ. Також виявлене збільшення амілази, ліпази, сечовини, креатиніну, АсАТ та АлАТ. Протягом лікування спостерігається нормалізація даних показників. При чому найбільш наочно це видно у тварин дослідної групи (таблиці 2-3).

Таблиця 3. Динаміка біохімічних показників крові (M+m)

Показник	I група (n=10)			II група (n=10)		
	1 доба	30 доба	60 доба	1 доба	30 доба	60 доба
Амілаза, нкат/л	42630,8 +1234,55 [◇]	35736,7 +1117,33**	26880 +1123,45	46876,7 +1117,77**	28715 +1116,44**	13886,67 +948,59***
Ліпаза, нкат/л	12230 +1222 [◇]	6871,67 +785,25**	3888,33 +567,24**	13540 +1102,66**	5188,33 +831,21**	1428,33 +233,22***
Сечовина, ммоль/л	28,3 +6,1 [◇]	12,8 +3,2*	9,7 +2,4***	31,2 +6,6**	13,1 +3,4*	5,4 +4,3***

Креатинін, ммоль/л	168,8 ±12,66*	142,3 ±14,9**	133,7 ±12,7***	177,8 ±13,7*	135,6 ±11,22**	113,32 ±13,33***
АсАТ, нкат/л	1630 ±217,8 [◇]	1105,5 ±118,2**	743,33 ±111,6*	1645 ±312,6 [◇]	911,67 ±211,2**	355 ±112,7***
АлАТ, нкат/л	1445 ±211,4 [◇]	903,33 ±216,6**	521,67 ±114,5**	1456,67 ±312,7*	723,33 ±213,4**	310 ±101,4***

Примітки: \diamond – $p < 0,1$; * – $p < 0,05$; ** – $p < 0,01$; *** – $p < 0,001$ порівняно з клінічно здоровими котами

Висновки. На підставі вище викладеного можна зробити висновок, що комплексна терапія з використанням препарату Момордика Композитум є ефективною при лікуванні котів, хворих на панкреатит.

Список використаних джерел

1. Левченко В.І., Кондрахін І.П., Влізло В.В. та ін. Внутрішні хвороби тварин. Ч.2. Біла Церква, 2001. 544с.
2. Полонець А.В., Вовкотруб Н.В. Аналіз діагностично-лікувальних заходів за панкреатиту у котів. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми ветеринарної медицини». 21 листопада 2019 року. С. 155-156
3. Тимошенко О.П., Бусел Ю.М. Ефективність комплексної діагностики панкреатиту в котів, підтверджена морфологічними дослідженнями // Вісн. Полтавської держ. аграр. акад. 2009. № 1. С. 87–93.
4. Шульженко Н.М., Семьонов О.В., Нелюбов А.Ю. Ефективність комплексного лікування за гострого панкреатиту у собак із застосуванням кортикостероїдів. Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. 2016. Т. 4, №2. С. 23 – 28.
5. Steer M.L. Experimental acute pancreatitis: Studies of the early events that lead to cell injury / M.L. Steer, A.K. Saluja. York: Raven, 1993. P. 489–526.